PORI

Kirjurinluoto-Kalafornia kehittämisohjelma

Harris Kjisik NOMAJI flowhouse WSP

Kaupunkikehityksen kärkikohteet

Kilpailukyvyn ja elinvoiman kannalta olennaiset kärkikohteet ja tavoitteiden edistäminen pitkällä tähtäimellä vuoteen 2030.

Yritysalueet ja satamat
Porin sataman alueet
Luotsinmäki-Perko
Isosanta-Aittaluoto
Aviapori-Honkaluoto-Mikkola-Metallinkylä
Kaupunkikeskusta
Kokonaisuus

Matkailu
Reposaari-Kallo
Yyteri
Kirjurinluoto-Kalafornia
Urheilukeskus-Porin metsä
Muutosalueet
Karjarantakeskus
Pasaasi
Karjalankatu-Ratapiha

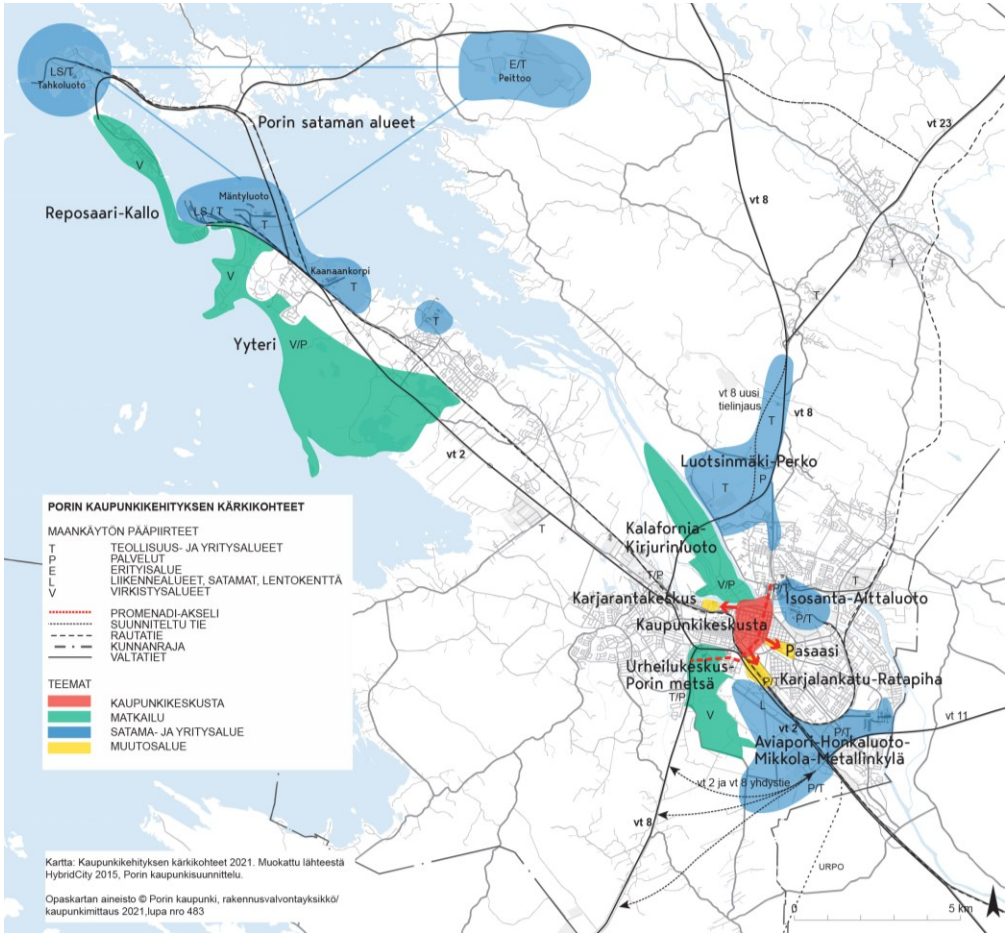

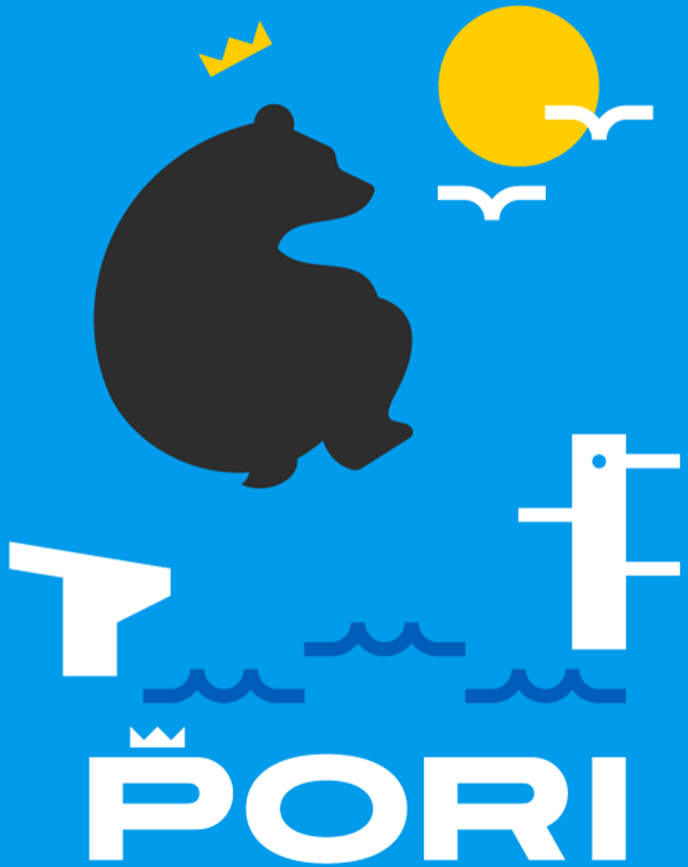

Kirjurinluoto-Kalafornia kehittämisohjelma

Kirjurinluoto-Kalafornian alue on yksi Porin kaupunkikehityksen kärkikohteista matkailun ja virkistyksen näkökulmasta.

Kirjurinluoto-Kalafornian alueen osalta on peräänkuulutettu pitkän aikavälin suunnitelmallisuutta kokonaisuuden edistämisessä. Kaupunkikehityksen kärkikohdetoiminnan yksi kärki on suunnitelmavalmiuden parantaminen.

Alueelle laaditun kehittämisohjelman tavoitteena on etsiä keinoja kasvattaa alueen käyttöastetta kesäsesongin ulkopuolella, tarkastella eri toimintoja ja niiden sijaintia suhteessa toisiinsa sekä antaa suuntaviivat alueen kehittämiselle tulevalle 20 vuodelle.

Kehittämisohjelman on tarkoitus toimia maankäytön suunnittelun pohjana arvioitaessa yleis- ja asemakaavan muutostarpeita. Kehittämisohjelma toimii ylätason suunnitelmana, joka tarkentuu alueen eri kohteissa tarkempina suunnitelmina kehittämistyön edetessä.

Kehittämisohjelman on laatinut Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik alikonsultteinaan Nomaji maisema-arkkitehdit, Flowhouse sekä WSP Porin kaupungin edustajista muodostuneen työryhmän ohjauksessa.

Suunnittelualue

Suunnittelualue käsittää koko Kirjurinluodon alueen eteläkärjestä Kalafornian pohjoiskärkeen. Huvilajuopa ei sisälly suunnittelualueeseen. Suunnittelualueelle sijoittuu runsaasti erilaisia toimintoja, mm.:

- Ravintolat ja kahvilat: Viksu kahvila, Cafe Pori Jazz, Rauha Sauna & Lounge
- Aktiviteetit ja lapsille suunnatut toiminnot: Liikennepuisto, Tempputehdas, Pelle Hermannin leikkipuisto
- Tapahtumafasiliteetit: Areena, Lokkilava, Kesäteatteri
- Kalafornian golfkentät
- Viher- ja virkistyspalveluja, kuten reitistöt ja puistot
- Leiriytymisalue

Kehittämistavoitteet

- Kehittää aluetta strategisesti ja luoda kattava visio alueen kehittämiselle.
- Parantaa alueen yleisilmettä, toimivuutta ja kehittää kansallisen kaupunkipuiston arvoja.
- Etsiä koko suunnittelualueelle ratkaisuja ja toimintoja, jotka houkuttelevat ihmisiä liikkumaan alueella spontaanisti ja jotka nostavat alueen profiilia paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Lisätä ympärivuotista käyttöä
- Muita yleisiä tavoitteita ovat olleet alueen vahvuuksien ja omaleimaisuuden huomioiminen ja esiin nostaminen, luontoarvot, luonnon monimuotoisuus, esteettömyys, saavutettavuus, erityisryhmien tasa-arvoisuuden huomioiminen, toiminnallisuus, turvallisuus, eri ikä- ja käyttäjäryhmien huomioiminen, kestävä ja laadukas ympäristörakentaminen mukaan lukien ratkaisut luontopohjaiselle hulevesien hallinnalle ja tulvien huomioimiselle.

Osallistamistoimenpiteet

- Kehittämisohjelmaa laadittaessa on pyritty huomioimaan mahdollisimman laajasti eri osallisuusryhmien näkemykset ja ajatukset.
- Järjestetty osallistaminen:
  - Kirjurinluodon toimijoiden työpaja 22.5.2024
  - Asukaskysely 24.6.-12.7.2024
  - Pop up –kommentointi Porin päivänä 28.9.2024
  - Toimijoiden näkökulmia kyselty mm. erillisissä kokouksissa (mm. Kalafornia golf ja Pori Jazz)
  - Osallistamistoimenpiteiden tuloksia on sijoitettu kehittämisohjelman toimenpiteisiin.

Toimijoiden tapaaminen -tulokset

Toimijoiden näkökulmasta Kirjurinluodon tulevaisuuden tavoitetilana on olla:

Koko perheen elinvoimainen ja monipuolinen vapaa-ajan ja matkailun kohde
viihdytään pidempään | eri ikäryhmien huomiointi | matkan inspiroiminen | Porin vetovoimakohde 1. | helppo liikkuminen alueelle ja alueella | esteettömyys

Yhdistää korkealaatuiset palvelut ja luonnonläheisyyden
selkeät ”hot spotit” alueella | vesielementtien hyödyntäminen | hyvät yhteydet | tapahtumalava veden äärelle

Tarjoaa elämyksiä ja hyvinvointia vuoden jokaiselle kuukaudelle
Tapahtumainfra tukemaan ympärivuotisuutta | Vuosikello | jokaiselle kuukaudelle syy tulla | uudet tapahtumat | valaistus

Säilyttäen ainutlaatuisen kulttuuri- ja luontoympäristönsä tuleville sukupolville.
vehreä | eläimet | luonnonmukainen

Kehitetään kaikkien alueen toimijoiden yhteistyöllä
pitkäjänteiset kumppanuudet | yhdessä tekien | paras paikka toisemme suosittelulle

Tärkeimmät kehittämistavoitteet kiteytettynä

PALVELUT
Uimarannan kehittäminen - Sauna
Veneilyn ja muiden vesistössä liikkumisen (esim. melonta) palveluiden kehittäminen
Laguuni

TAPAHTUMAT
Tapahtumajärjestämisen infran kehitys ja ylläpito, muun tapahtumallisuuden kehittäminen
Suurtapahtumien kehittäminen alueen kulttuurihistoriaa ja luontoarvoja kunnioittaen
Talvitapahtumat
Liikunnallisten tapahtumien lisääminen (esim. katusähly, katukoris, tossulätkä yms.)

INFRASTRUKTUURI
Tieyhteyksien ja saavutettavuuden parantaminen eri liikennemuodoilla (Citylinja) ja alueen sisäinen liikkuminen
Alueen yleisilme ja houkuttelevuus
VAU”-elementti ja ympärivuotisuutta palveleva rakentaminen!
- Ympärivuotisuuden näkökulmasta valaistut "hot spotit”
- Näyttävät saapumisportit
- Yllätyksellisyyttä, ympäristö ja valotaide, kukat, kasvit

Liikunta- ja harrastuspaikkojen kehittäminen
Esteettömyys

Asukaskysely – Kirjurinluoto-Kalafornia porilaisten silmin nyt

Kirjurinluoto-Kalafornia on porilaisille hyvin merkityksellinen alue

- Tärkeä vapaa-ajan viettopaikka sekä virkistysalue
- Yhteisöllisyyden ja Pori-identiteetin rakentaja
- Ainutlaatuinen luontoympäristö keskellä kaupunkia
- Perheiden yhteistä aikaa ja elämyksiä lapsille
- Tapahtumakeskus

- Yli kolmasosa (36,4%) vastaajista vierailee alueella vähintään viikoittain ja 73,4% vähintään kuukausittain

- Käytetyimmät alueen palvelut ovat ulkoilureitit, kahvilat ja ravintolat, alueen suurtapahtumat. Lisäksi Pelle Hermannin leikkipuisto, uimaranta ja näyttelypuutarha olivat suosittuja palveluita.

- Vastaajat ovat tyytyväisiä informaatioon alueen palvelu- ja tapahtumatarjonnasta

- **Saavutettavuudessa** haasteita erityisesti julkisilla kulkuneuvoilla

- Opasteissa ja liikkumisessa tapahtumissa on kehitettävää
  - Julkisen liikenteen puute (bussiyhteydet alueelle)
  - Ympärivuotinen saavutettavuus, siltayhteyksien ja pyöräteiden puute (erityisesti esteetön ja ympärivuotinen Taavi-silta toiveena)
  - Parkkipaikkojen riittämättömyys (erityisesti tapahtumien aikaan
  - Tiedotuksen ja opasteiden puute (vaikeuttaa palveluiden löytämistä)

Asukaskysely – alueen kehittämistarpeita

Evästykset Kirjurinluoto- Kalafornia kehittämisohjelmaa ohjaamaan

1. Alueen kehittäminen ja palveluiden lisääminen: Vastauksissa korostetaan tarvetta parantaa alueen palveluita, kuten saunaa, wc-tiloja ja pysäköintimahdollisuuksia. Lisäksi mainitaan tarve lisätä tapahtumia ja aktiviteetteja alueella.

2. Luonnon ja kulttuurin vaaliminen: Useat vastaajat painottavat luonnon ja kulttuuriympäristön säilyttämistä ja vaalimista. Alueen kehittämisessä tulee ottaa huomioon luontoarvot ja sidosryhmien osallistaminen.

3. Turistien ja matkailun huomioiminen: Vastauksissa tuodaan esiin tarve houkutella turisteja alueelle ja kehittää matkailupalveluita. Mainitaan myös tarve lisätä tiedotusta alueen palveluista ja mahdollisuuksista.

4. Lasten ja nuorten aktiviteetit: Useat vastaajat toivovat lisää aktiviteetteja ja tapahtumia alle 18-vuotiaille. Mainitaan esimerkiksi leikkipuiston kehittäminen ja alle 18-vuotiaiden tapahtumien lisääminen.

5. Infrastruktuurin ja kunnossapidon parantaminen: Vastauksissa korostetaan tarvetta parantaa alueen kunnossapitoa ja huoltoa. Mainitaan myös tarve parantaa opasteita ja liikenneturvallisuutta alueella.

6. Muut kehittämistoiveet: Vastauksissa mainitaan myös muita aiheita, kuten huvipuiston rakentaminen, musiikkitapahtumat, yleinen sauna ja avantouinti, sekä alueen markkinointi ja mainostaminen.

Pop up -työpajan tulokset

YLEISTÄ:

- Kirjurinluoto on tärkeä alue, jossa on tilaa kaikille
- Hyvä että aluetta kehitetään, kivoja ideoita
- Aluetta tulisi ylläpitää ja kunnostaa enemmän (esimerkiksi leikkipuisto), valaistus tärkeää.
- Tärkeää jättää myös koskemattomia alueita

SISÄLLÖT JA PUITTEET:

- Julkinen sauna on hyvä idea ja talviuimapaikkaa on kaivattu, toisaalta hotelli puolestaan jakaa mielipiteitä. Rakennusten koko yleisesti huolestuttaa.
- Kuntoilupaikkoja toivotaan: katukoris, kuntosali, kuntopiirirata, skeitti, liikuntavälineiden vuokraus
- Ympärivuotisille palveluille, kuten kahvilalle ja wc-tiloille on kysyntää
- Virkistyskäyttöä voisi vielä kehittää: kalastustasanteet, koirapuisto, reitit, taidereitti, nuotiopaikat

Pop up -työpajan tulokset

TAPAHTUMALLISUUS:

- Kulttuuritarjontaa voisi olla enemmän, tapahtumia voisi ulottaa keväälle ja syksylle
- Toisaalta hyvä että on myös hiljaisia aikoja tapahtumakauden ulkopuolella
- Maksuttomia tapahtumia tarvitaan myös, erityisesti nuorille suunnattuja

LIIKENNE JA REITIT:

- Kiinteä silta tarvitaan keskustasta Kirjurinluotoon
- Monipuoliset reitit ovat on tärkeitä, reitit muodostavat lenkkejä myös vastarannoilla. Reittien ulottaminen pohjoiseen on hyvä idea.
- Joukkoliikenteen kehittäminen Kirjurinluotoon on tärkeää

MAISEMA JA LUONTO:

- Kaikki pitää tehdä luonnon ehdoilla, alueen pitää säilyä puistomaisena
- Kasvillisuutta voisi lisätä toimintojen väleihin, erityisesti talvella alue on kylmä

PORI

ANALYYSI

Kirjurinluodon nykyinen kysyntä

KYSYNTÄ

- Kirjurinluodon palveluihin ja tapahtumiin liittyvät verkkohaut painottuvat heinäkuuhun, hakuliikenteestä 43 % on Uudeltamaalta ja merkittävä osa hauista kohdistuu tapahtumiin
- Vuoden 2023 aikana visitpori.fi-verkkosivuilla noin 290 000 käyntiä. Kirjurinluotoon liittyvät sisällöt kasvussa ja merkittävässä roolissa sivustolla

ALUEELLA KÄYNNIT

Käynnit 2023 789 000 (kesä), 238 000 (tammi-toukokuu)

- Kirjurinluotoon kohdistuu kysyntää ensisijaisesti kesätapahtumien kautta, pysyvistä palveluista Pelle Hermanni + Vinkkari kiinnostavat lapsiperheitä.
- Kesällä tapahtumapiikit 8-10 pv/v, jolloin huomioita tapahtumakokemuksen hallinta ruuhkapiikeissä. Myös tapahtumien rakentaminen ja purkaminen muuttaa alueen dynamiikkaa (mm. kulkurajoitusten muodossa).
- Kävijäseurannan mukaan perjantait ja lauantait selkeästi suosituimpia vierailupäiviä alueella

Kirjurinluotoon liittyvien suomenkielisten google hakujen määrä edellisen 24 kuukauden aikana

Avainsana	Hakuja keskimäärin / kk
pori jazz	22 200
porispere	8 100
iskelmä festivaali pori	1 300
kirjurinluodon kesäteatteri	1 000
viksu	720
melamajavat	480
pelle hermannin leikkipuisto	260
kirjurinluodon frisbeegolfpuisto	40
kalafornian golfkenttä	20
kirjurinluodon liikunta arena	10
liikennepuisto vinkkari	10

Visit Porin verkkopalvelussa Kirjurinluotoon liittyvien sivujen kävijämäärät 2023

Analytiikkaa Kirjurin sivujen kävijöistä:

- Kirjurinluoto 37 000
- Pelle Hermannin leikkipuisto 6800
- Liikennepuisto Vinkkari 4800
- Kirjurinluodon polut ja reitit 3700
- Kirjurinluodon eläimet ja linnut 2600
- Kirjurinluoto lyhyesti 1900
- Hanhipuisto 1300
- Rakkauspuisto 1200
- Kirjurinluodon uimaranta 1100
- Kirjurinluodon palvelut 1000
- Polsanluoto 760
- Musiikkileikkipaikka Virtuosi 400
- Kirjurinluodon frisbeegolfpuisto 370

Kävijämäärät Kirjurinluodossa 1.6.-31.8.2023 (Hypercell).

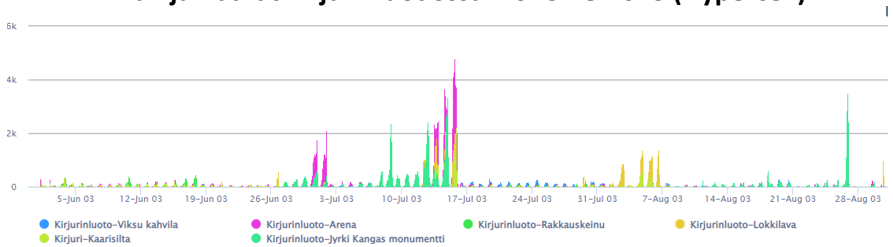

Liikenne

- Alueen saavutettavuus on huono ympärivuotisesti Taavisillan puuttuessa.
- Alueella ei ole säännöllistä joukkoliikennettä.
- Erilliset kevyen liikenteen yhteydet eivät jatku alueen pohjoisosaan.
- Kirjurinluodon suurten tapahtumien huoltoreitti on järjestetty pohjoisesta. VT8:n risteysalue vaatii kehittämistä.
- Osa pysäköintialueista jäsentelemättömiä laajoja kenttiä. Pysäköinti "soveltavaa", ajonopeudet helposti suuria sekä kävelyn reitistö sekoittuu pysäköintiliikenteen kanssa (liikenneturvallisuus)
- Virkistysreittiverkostoa on kehitetty osana Porin kansallista kaupunkipuistoa. Luotojen rannoilla kulkevat reitit ovat yhtenäisiä, mutta haasteena on reittien hahmotettavuus sekä osan reiteistä sijainti ajoväylien varrella

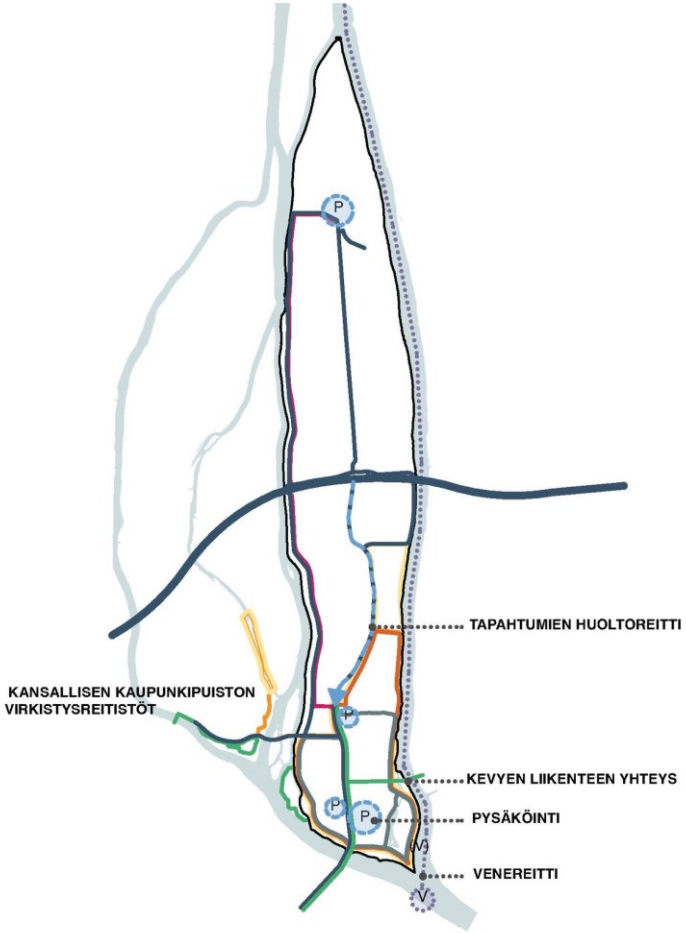

Maisema

- Maisema on luonteeltaan hyvin vaihtelevaa. Ihmisen kädenjälki näkyy eteläosan vahvasti rakennetuissa puistoissa, keskiosan avoimilla viljelymaisemilla, huvila-alueen puutarhaympäristöissä sekä tapahtuma- ja liikunta-alueilla. Luonnontilaisen kaltaisia ympäristöjä löytyy lähinnä Liljanluodon ja Polsanluodon alueilta sekä pohjoiskärjen luonnonsuojelualueelta.
- Hienoja näkymiä muodostuu peltoaukeiden yli sekä luotojen rannoilta Kokemäenjoen yli. Englantilaistyylisen puiston reitistön muodostamat näkymäakselit eivät jatku avoimina keskustan suuntaan, mutta niiden kehittäminen on mahdollista. Rakennetussa ympäristössä golfkentän puukujanne ja Huvilajuovan puutarhakadut muodostavat myös hienoja näkymälinjoja.
- Alueen keskivaiheilla sijaitsee laaja, jäsentymätön maisematila.
- Maisematilojen osalta haasteita ovat alueelle saapuminen, selkeiden reittien hahmottaminen ja yhteyksien katkeaminen alueen keskellä.

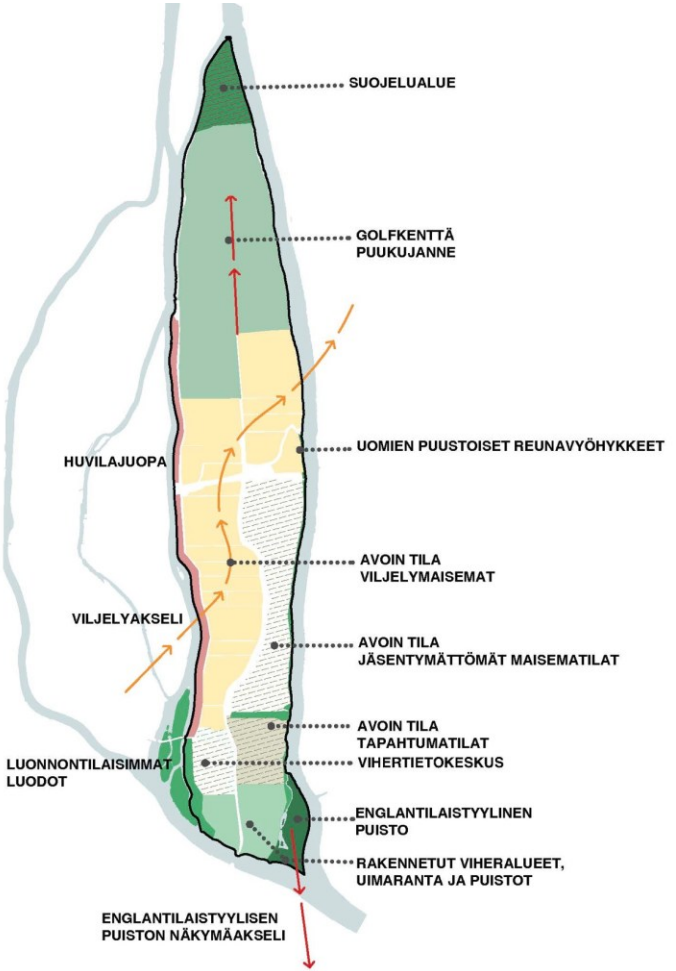

Vesi ja tulvat

- Alue tulvii kausittain voimakkaasti – rajoittaa ympärivuotista rakentamista ja toimintaa. Tulvat ovat kuitenkin hyvin ennustettavissa ja niihin voidaan reagoida. Muut toiminnot kuin asuminen ovat mahdollisia, mikäli:
  - rakentamisessa huomioidaan riittävä perustamiskorkeus
  - tulvareittejä ei estetä (esimerkiksi rakentamisesta johtuvan maanpinnan nostamisen takia)
  - rakennuksille johtavat reitit ovat käytettävissä myös tulva-aikaan (pelastuslaki)
- Rakenteellisesti tulvasuojatut alueet (eteläosassa esimerkiksi tehty pengerryksiä ja pumppaamo) katkaisevat osan luontaisista tulvareiteistä erityisesti alueen eteläosassa ja osa pohjois-eteläsuuntaisista uomista on rakentamisen myötä katkaistu (Kirjurinluoto, Rimpahaara)
- Tavoitteena mahdollistaa jatkossakin poikittaisia tulvareittejä, mikä rajoittaa mahdollisia rakentamisen alueita

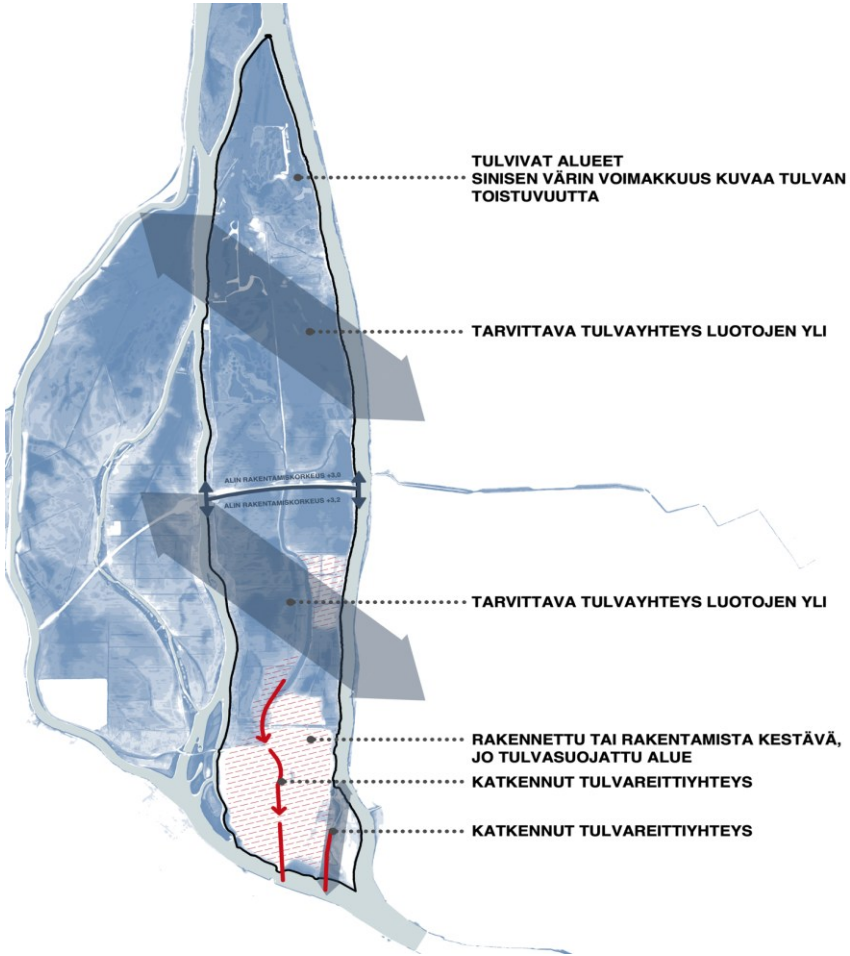

Maankäyttö

- Alue on hyvin laaja ja hahmottuu kauttaaltaan vehreänä. Kirjurinluoto-Kalaforniasta löytyy kuitenkin luonteeltaan ja toiminnoiltaan erilaisia osa-alueita.
- Alueen eteläosa on selkeästi rakennetuin ja siellä on eniten toimintoja. Eteläosaan sijoittuvat rakennukset sopeutuvat hyvin osaksi viheralueita. Pohjoista kohti yleiset/julkiset toiminnot vähenevät ja alueen keskivaiheilla ei ole toimintoja.
- Varikkoalue, Areena, leiriytymisalue ja lumenkasausalue katkaisevat viheralueen ja vapaan liikkumisen. Areena ja leiriytymisalue lähinnä tapahtumien ja niiden rakentamisen aikaan, mikä tosin vie suuren osan kesäajasta.
- Kirjurinluodontien itäpuoli on nykyisellään hyvin aktivoitu, mutta länsipuoli on luonteeltaan erilainen. Varikkoalue muodostaa yleisöltä suljetun ja osin epäsiistin alueen keskeisellä kohdalla Kirjurinluotoa.
- Loma-asunnot Huvilajuovan varrella ovat oman selkeä kokonaisuutensa, samoin golfkenttien alue pohjoisessa.
- Tulvareitit aiheuttavat rajoitteita leiriytymisalueen ja golfkenttien alueen kehittämiselle ainakin majoitustoimintojen osalta.

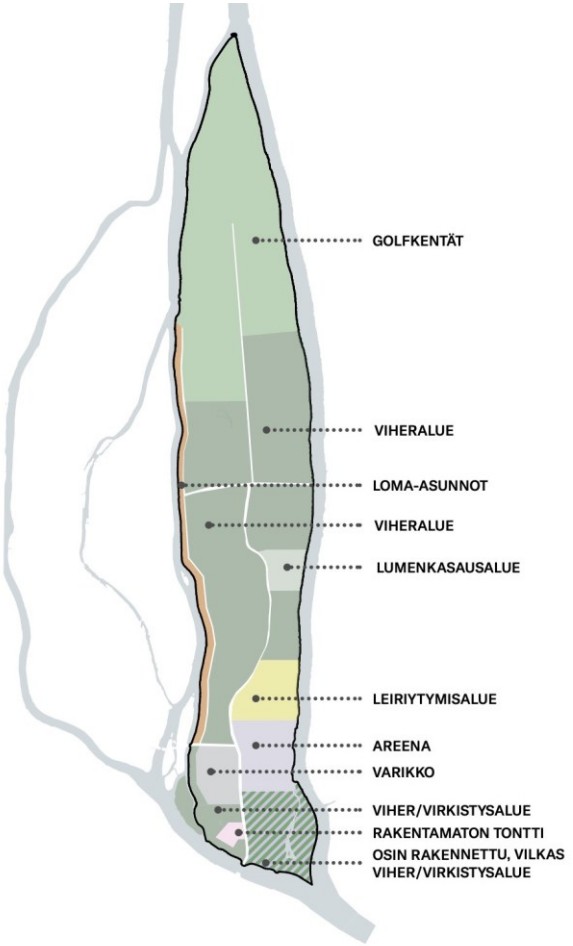

Kaavatilanne

- Keskustan yleiskaavan päivittäminen on tarpeen aloittaa lähivuosina ja sen merkinnät eivät paikoitellen ole enää ajan tasalla. Yleiskaavassa (2007) on VT 8:n molemmin puolin esitetty matkailupalveluja, yksityisiä palveluja ja hallintoa sekä vesiliikenteen aluetta. Osa näistä merkinnöistä tulee todennäköisesti muuttumaan.
- Tällä hetkellä matkailupalvelujen alueet sijoittuvat luontevasti lähelle muuta Kirjurinluodon tapahtumatoimintaa.
- Venevalkamatoiminta on loogista VT 8:n pohjoispuolella, sillä Luotsimäenhaaran ylittävän sillan korkeus rajoittaa suurempien veneiden kulkemista lähemmäs keskustaa. Venevalkamaa suunnitellaan parhaillaan kuitenkin suunnittelualueen ulkopuolelle.
- Kirjurinluodon kehittämisideoiden esteeksi on usein noussut asemakaava, joka ei ole mahdollistanut toivottuja toimintoja. Mahdollisten asemakaavamuutosten rajauksia pitää jatkossa katsoa tapauskohtaisesti ja arvioida mikä on järkevintä. Mikäli lähdettäisiin muuttamaan koko Kirjurinluodon asemakaavaa, kuluisi siinä todennäköisesti noin 5 vuotta.

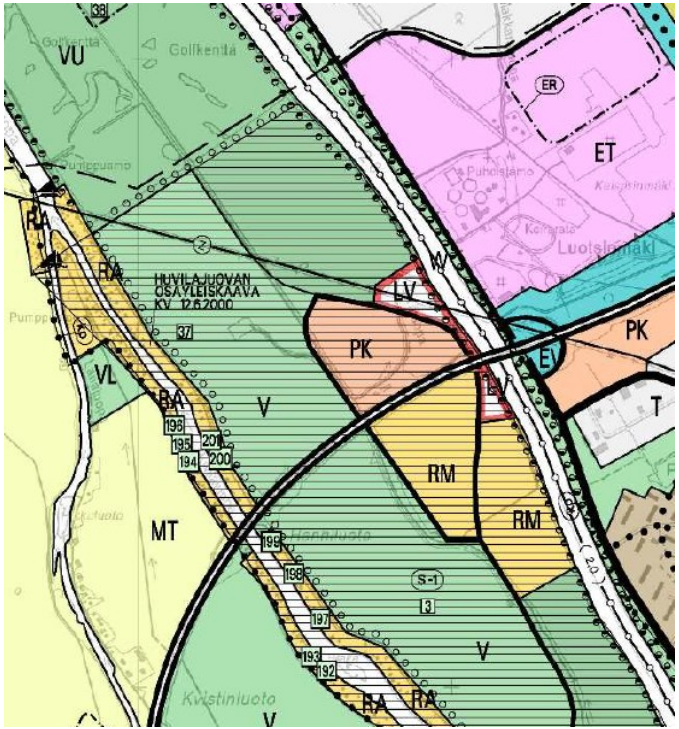

PORI

VISIO

Visiolause

Kirjurinluoto-Kalafornia on porilaisten ja Porissa vierailevien elinvoiman lähde
– paikka, jossa hyvinvointi, elämykset ja luonto kohtaavat ja tarjoavat virkistystä sekä iloa jokaiselle kävijälle

Vision viisi osa-aluetta

1. Kirjurinluoto-Kalafornialla on tunnistettava identiteetti, joka lisää Porin vetovoimaa
2. Kirjurinluoto-Kalafornia toimii uudistuvan matkailun edelläkävijäalueena
3. Kirjurinluoto-Kalafornian toiminnot muodostavat koko aluetta ja sen käyttäjiä aktivoivan kokonaisuuden
4. Kirjurinluoto-Kalaforniassa on tapahtumia, palveluita ja toimintaa ympäri vuoden
5. Kirjurinluoto-Kalafornia tarjoaa kaikille käyttäjille puitteita tekemiselle ja paikkoja elämyksille

Osa-alueita toteuttavien toimenpiteiden teemat

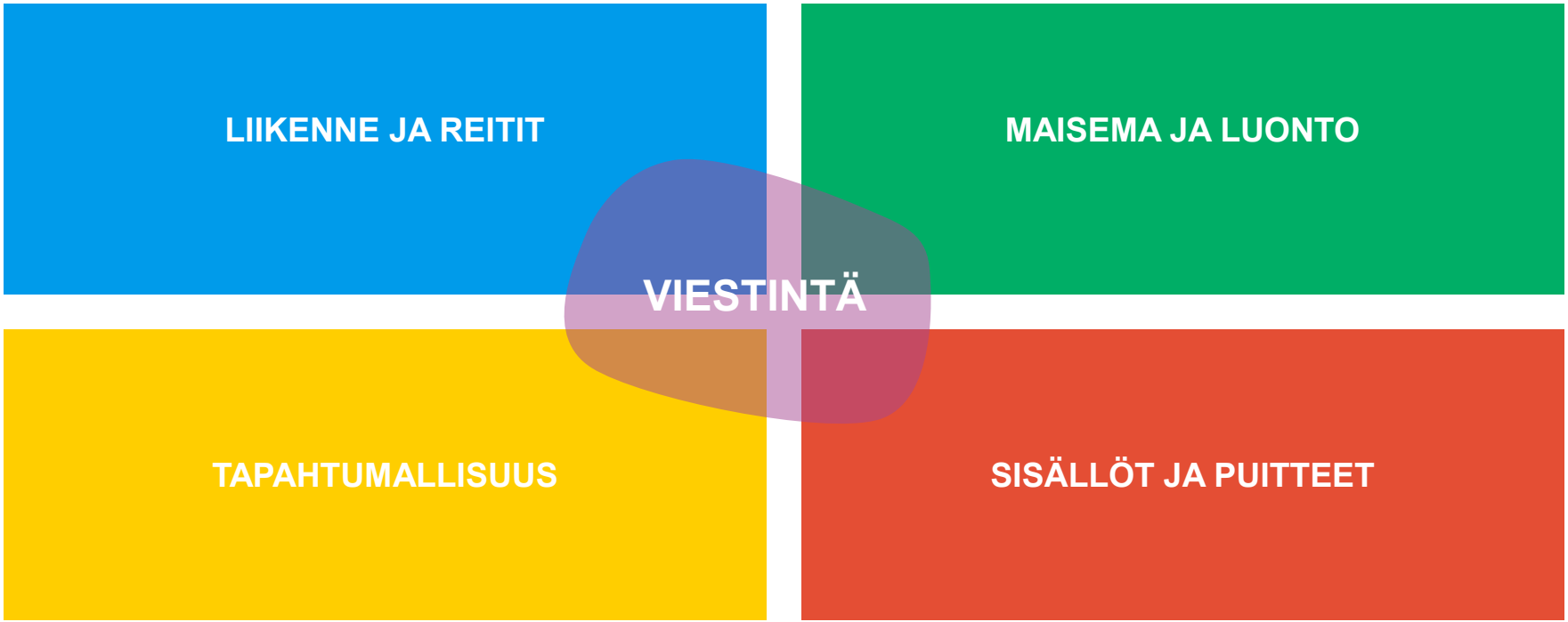

1. Kirjurinluoto-Kalafornialla on tunnistettava **identiteetti**, joka lisää Porin vetovoimaa

LIIKENNE JA REITIT

Siltojen kehittäminen ja saapumispisteiden korostaminen
Saapumispisteiden korostaminen ja luonteva pääsy alueen toimintojen ja palvelujen pariin

MAISEMA JA LUONTO

Maiseman ja luonnon vetovoimakohteet (suiston luonto, kausittaisuus ja tulvat, historialliset puistoalueet)
Kansallisen kaupunkipuiston ominaispiirteiden ja tavoitteiden korostaminen

VIESTINTÄ
Opasteiden tunnistettava, ja yhtenäinen ilme
Tiedon saatavuus netistä
Ominaispiirteistä viestiminen

TAPAHTUMALLISUUS

Kattava tapahtumatarjonta, joka huomioi alueen ominaispiirteet ja vahvuudet

SISÄLLÖT JA PUITTEET

Laadukas, tunnistettava ja alueeseen soveltuva arkkitehtuuri
Tunnistettavan kaupunkitilan luominen
Visuaalisten elementtien ja maamerkkien hyödyntäminen alueen tunnistettavuudessa

2. Kirjurinluoto-Kalafornia toimii **uudistuvan matkailun** edelläkävijäalueena

LIIKENNE JA REITIT
Kestävien kulkumuotojen korostaminen ja mahdollistaminen alueelle saavuttaessa
Reittien priorisointi ja hierarkian selventäminen (myös ”koskemattomia” alueita, jonne ei tarvitse mennä reitistöä)
Luontoon sopeutuvan reitistön kehittäminen

MAISEMA JA LUONTO
Opetusviljelytoiminta
Luonnon tarkkailuun kannustavat rakenteet
Luonnontilaisuuden parantaminen rakentamisen yhteydessä
Luontoympäristön ennallistaminen/ biodiversiteetin rikastaminen reittien varrella (esim. alkuperäiskasvien istuttaminen, pölyttäjäpellot)

Paikallisen luontoympäristön, kulttuuriperinnön ja tarinoiden korostaminen osana viestintää ja reitti-informaatiota
Kestävyyteen liittyvien toimenpiteiden korostaminen viestinnässä

TAPAHTUMALLISUUS
Pienempien paikallisyhteisöllisyyttä vahvistavien tapahtumien toteutukseen mahdollistaminen
Tapahtumien osallistujille mahdollisuuksia hiilijalanjäljen kompensointiprojekteihin (esim. puiden istutus)
Uudet luonnonhoitoon liittyvät tapahtumat ja ohjelmapalvelut (esim. plogging -melonta), jotka lisäävät ympäristötietoisuutta

SISÄLLÖT JA PUITTEET
Energiatehokkuus ja uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinkopaneelien, käyttö infrastruktuurissa.
Uusien rakennusten toteutus hiilineutraalina
Alueen jätehuollon kehittäminen kiertotalouden periaatteiden mukaisesti (esimerkiksi kompostointiratkaisuja, kierrätyksen helpottaminen ja jätevedenkäsittely)

3. Kirjurinluoto-Kalafornian toiminnot muodostavat koko aluetta ja sen käyttäjiä aktivoivan kokonaisuuden

LIIKENNE JA REITIT
Saapumispisteiden korostaminen
Keskeisten katujen parannukset
Kevyen liikenteen yhteyden ulottaminen myös pohjoiseen
Virkistysreitistön ulottaminen pohjoiseen

MAISEMA JA LUONTO
Yhtenäiset rantareitit ja rakenteet
Ympärivuotiset reitit ja talvireitit
Luonnon ja vuodenaikojen tarkkailun mahdollistaminen

Eri aktiviteeteista toisiin ohjaavat ja inspiroivat opasteet
Eri toimintojen esille nostaminen viestinnässä

TAPAHTUMALLISUUS
Tapahtumakumppanuuskonsepti (esim. alueen muut toimijat räätälöivät oman tarjonnan suurtapahtuman teeman mukaiseksi)
Uudenlaiset tapahtumakonseptit (esim. Kirjurinluoto-päivät) jotka hyödyntävät koko alueen mahdollisuuksia

SISÄLLÖT JA PUITTEET
Aktiviteettien laajentaminen koko alueelle, myös pohjoisosaan
Virkistäytymisen korostaminen alueen toiminnoissa
Aktiviteettien paketointi pelillisiksi kokonaisuuksiksi jotka hyödyntävät koko aluetta (vrt. geokätköt, Pokemon Go)

4. Kirjurinluoto-Kalaforniassa on tapahtumia, palveluita ja toimintaa **ympäri vuoden**

LIIKENNE JA REITIT
Ympärivuotinen ja suora kevyen liikenteen yhteys keskustasta Kirjurinluotoon
Joukkoliikenteeseen panostaminen
Keskeisten reittien parantaminen
Vuodenaikojen mukaan muuttuvat reitit: luistelu, hiihto, retkeily ja melonta

MAISEMA JA LUONTO
Opetusviljelytoiminta ja kasvihuoneet
Luonnon ja vuodenaikojen tarkkailuun tarkoitetut rakenteet

Netissä tapahtuvaan viestintään panostaminen erityisesti talvikauden aktiviteetteihin liittyen

TAPAHTUMALLISUUS
Kesäkauden ulkopuolelle sijoittuvat tapahtumat, kuten valofestarit, kaamos/ruska, lintubongaus jne
Talvikaudella järjestettävien tapahtumien puitteiden parantaminen (infra, huoltorakennukset)

SISÄLLÖT JA PUITTEET
Ympärivuotisten sisätilojen ja palveluiden lisääminen
Valaistukseen panostaminen
Nuotiopaikat reittien varrella
Ympärivuotiset huolto- ja wc-tilat

5. Kirjurinluoto-Kalafornia tarjoaa kaikille käyttäjille puitteita tekemiselle ja paikkoja elämyksille

LIIKENNE JA REITIT
Kulkuyhteyksien ja saavutettavuuden parantaminen
Joukkoliikenteen parantaminen
Eritasoisiin reitteihin panostaminen ja esteettömien reittien kehittäminen

MAISEMA JA LUONTO
Elonkirjava Kirjurinluoto: luonnon monimuotoisuuden tukeminen ja elinympäristöjen tarjoaminen kaikille
Avoin viljelytoiminta ja lapsiystävällinen sekä opetuksellinen suunnittelu lähtökohtana
Luonnon tarkkailun mahdollistaminen

Selkeä informaatio reittien ja kohteiden soveltuvuudesta ja kestosta eri kohderyhmille

TAPAHTUMALLISUUS
Monikäyttöiset ja moneen mittakaavan soveltuvat tapahtumien järjestämisen puitteet
Erilaisten tapahtumien järjestämisen mahdollisuuksien parantaminen
Tapahtumatarjonnan monipuolistaminen

SISÄLLÖT JA PUITTEET
Monipuoliset ja monimuotoiset palvelut ja toiminnot (esim. maksulliset sekä maksuttomat)
Aktiviteetit ja pysähtymisen paikat reittien varrella
Liikunnallisten toimintojen lisääminen
Nuorten ajanviettomahdollisuuksien lisääminen
Taide ja itse tekemisen paikat

Sisällöt ja puitteet

- Olemassa olevien puitteiden kunnostaminen ja siisteyden ylläpitäminen (mm. leikkialueet ja olevat kiinteistöt)
- Sisääntulojen korostaminen näyttävillä elementeillä
- Eri toiminnot yhdistävä, skeitattava saapumisaukio, joka toimii hotellin julkisena etupihana
- Uusi sauna ja kahvila
- Talviuintipaikan rakentaminen
- Uimarannan huoltorakennuksen uusiminen ja muuttaminen ympärivuotiseksi
- Tempputehtaan ympäristön aktivointi ja sitominen vahvemmin osaksi kokonaisuutta
- Hotelli- ja sisätapahtumatilakokonaisuus Kirjurinluodon eteläosan tontille
- Viherkeskuksen muodostaminen, täydentäminen ja siistiminen
- Leiriytymisalueen kehittäminen laajemmaksi ja pysyvämmäksi
- Laituripaikkojen lisääminen ja yhteysveneen pysähtymispaikat
- Koirametsä
- Kalafornia golfia täydentävä liiketoiminta
- Näköala- ja kalastustasanteet, lintutornit ja piilokoju
- Ympäristötaide ja itse tekemisen mahdollisuudet osana aluetta ja sen reitistöä
- Frisbeegolf-radan kehittäminen areena-alueen ulkopuolelle

Tapahtumallisuus

- Kesäkauden ulkopuolella järjestettävien tapahtumien puitteiden parantaminen (valaistus, katetut alueet, sisätilat)
- VT8:n liittymän ja Kimpajuovantien parannukset (leveys ja päällyste)
- Kesäteatterin pysyvä huoltorakennus
- Lokkilavan muokkaukset, käyttö molemmin puolin
- Areenan parannukset (portti, kasvillisuus, lava)
- Tapahtumia tukevan infran parantaminen (privat wlan, valaistus, viemäröinti, reitit pinnoitukset)
- Toiminnallinen katos, joka luo mahdollisuuksia pienempien (esimerkiksi yhdistysten vetämien) tapahtumien järjestämiseen
- Tapahtumatarjonnan kehittäminen (mm. vähäisemmän kävijämäärän, nuorille suunnatut, maksuttomat, kesäkauden ulkopuolelle sijoittuvat, liikunnalliset tai luontoteemaiset tapahtumat)
- Opetuksellisen ja kestävyysnäkökulman lisääminen osaksi tapahtumien järjestämistä (luontoaiheet, kierrätys ja kiertotalous, hiilijalanjäljen kompensointi)

Liikenne ja reitit

- Taavisillan rakentaminen pysyväksi sillaksi, myöhemmin myös pohjoisrantaan johtavan sillan rakentaminen
- Selkeän saapumispisteen luominen toimintoja yhdistävälle saapumisaukiolle
- Pysäköinnin keskittäminen saapumisaukion yhteyteen, ylimääräisen ajon ja autovaltaisuuden vähentäminen. Liikkumisesteisten pysäköintiä ja muuta pysäköintiä voidaan sijoittaa pienimuotoisesti ja hallitusti lähemmäksi toimintoja.
- VT 8:n risteysalueen parantaminen. Välivaiheena porrastetun liittymän kehittäminen, lopullisena tavoitteena eritasoliittymä.
- Kimpajuovantien ja Kalaforniantien levennys ja kunnostus
- Kevyen liikenteen yhteyden täydentäminen ja rakentaminen Kirjurinluodontien, Kimpajuovantien ja Kalaforniantien varrelle. Kalaforniantiellä kevyen liikenteen yhteyden toteutus kylätieperiaatteella
- Pyörä- ja skuuttipysäköintipaikkojen sijoittelu alueen toimintojen yhteyteen sekä keskitetysti muutamiin sopiviin kohtiin, esimerkiksi saapumisaukiolle ja uimarannan viereen.
- Joukkoliikenteen parantaminen ja lisääminen esimerkiksi citylinjaa hyödyntämällä, bussipysäkin sijoittaminen saapumisaukiolle
- Yhtenäinen, selkeä, jäsennelty ja elämyksellinen/houkutteleva reitistö, joka yhdistää eri toimintoja ja nähtäviä asioita
- Virkistysreittien ulottaminen Kalafornian alueelle
- Kulkureitin jatkaminen yhteysveneen pysähdyspaikalle Kalafornian alueella
- Esteettömyyden erikoistason reitin rakentaminen, mahdollisuus päästä luontoon pyörätuolilla/huonosti liikkuen

Maisema ja luonto

- Maisemarakenteen selkeyttäminen avoimien ja suljettujen maisematilojen vaihtelulla sekä jäsentymättömien maisematilojen suunnittelulla
- Viljelyn jatkumisen mahdollistaminen ja avoimien maisematilojen säilyttäminen
- Näkymien paikoittainen avaaminen ja historiallisen näkymäakselin palauttaminen keskustan suuntaan
- Tulvareittien huomioiminen
- Luonnon monimuotoisuuden tukeminen ja vahvistaminen sekä luonnontilaisilla että rakennetuilla alueilla
- Ympäristötietoisuuden kasvattaminen lisäämällä yleisölle avointa opetusviljelytoimintaa sekä luonnon tarkkailua mahdollistavia rakenteita
- Kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden ja toimenpiteiden edistäminen

Viestintä

Paikan päällä

- Opasteiden yhtenäistäminen ja selkiyttäminen
- Tunnistettavan visuaalisen ilmeen luominen
- Opastus saapumisaukiolla
- Luontoreittien opetuksellinen viestintä
- Alueen ominaisuuksien ja vahvuuksien korostaminen opasteissa

Sähköisesti

- Erilaisten toimintojen ja alueen vahvuuksien tehokas markkinointi ja nostaminen Kirjurinluodon ja kaupungin viestinnässä
- Erityisesti kesäkauden ulkopuolelle sijoittuvien toimintojen ja mahdollisuuksien nostaminen sekä tapahtumatoimijoille että kaupunkilaisille
- Paikallisen luontoympäristön, kulttuuriperinnön ja kestävyyteen liittyvien toimenpiteiden korostaminen viestinnässä
- Livekamerat

Kirjurinluoto-Kalafornian vuosikello

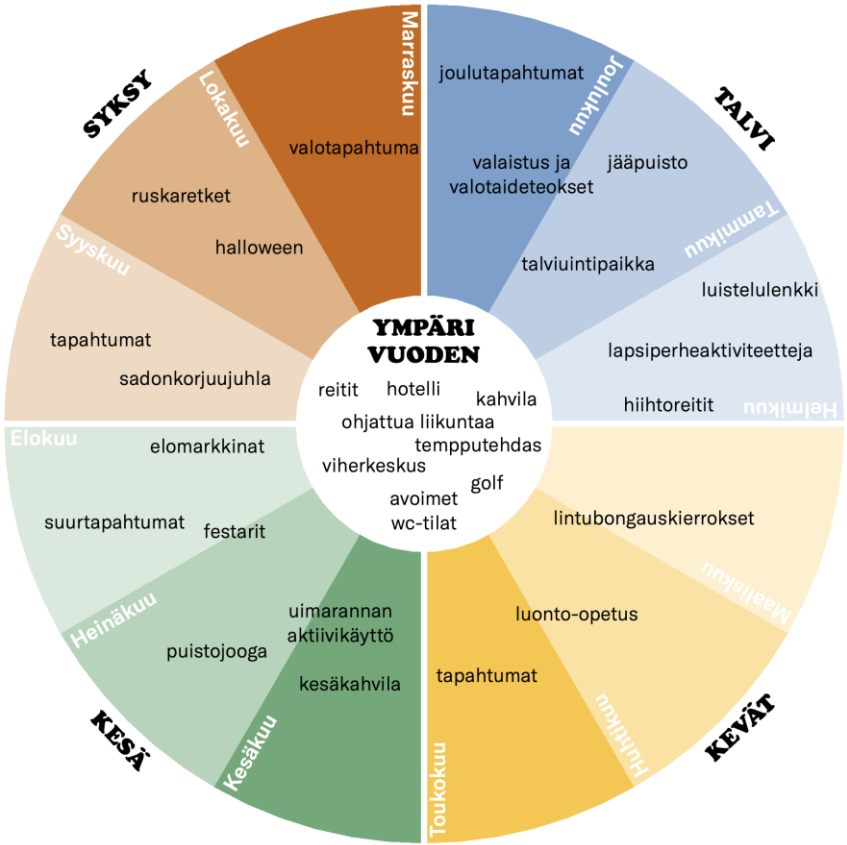

PORI

ALUESUUNNITELMA

Koko alueen suunnitelma ja konsepti

- Kirjurinluoto, keskusta ja Pohjoisranta muodostavat kokonaisuuden, jonka palvelut voivat olla itsenäisiä mutta jotka myös tukevat toisiaan.
- Alueen kehittämisessä ja toimintojen sijoittelussa huomioidaan tulvareitit.
- Suurin ihmisten, toimintojen, tapahtumien ja palvelujen keskittymä on Kirjurinluodon eteläosassa. Sitä täydennetään uusilla toiminnoilla mm. hotellitoiminnalla sekä viherkeskuksella siten, että syntyy luontevia ja loogisia kokonaisuuksia.
- Kalafornian golfkenttä muodostaa oman kokonaisuutensa alueen pohjoisosassa ja sen yhteyteen voi syntyä täydentäviä toimintoja.
- Toimiva ja kattava liikenne- ja reittiverkosto on alueen käyttöliittymä ja yhdistää eri toiminnot sekä aktivoi koko alueen. Kirjurinluodon ja Kalafornian välille luodaan "aktiviteettipisteitä", kevyempiä viher- ja virkistystoimintoja, jotka sitovat alueen etelä- ja pohjoisosat toisiinsa ja tekevät reitistöstä aktivoidun ja elämyksellisen.
- Suunnitelmalla edistetään kansallisen kaupunkipuiston päätavoitteiden toteutumista

Kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden edistäminen

SUUNNITELMASSA ESITETYT KANSALLISEN KAUPUNKIPUISTON TAVOITTEITA TUKEVAT TOIMENPITEET:

1. Nykyisten historia- ja luontoarvojen säilyttäminen ja kulun selkeä ohjaaminen luonnontilaisilla alueilla
2. Avoimen maisemakuvan ja viljelytoiminnan säilyttäminen
3. Saavutettavuuden ja virkistysarvojen parantaminen reitistöjä, esteettömiä reittejä ja luontorakenteita (mm. Kalastustasanteet) rakentamalla.
4. Tulvasuojauksen ja eroosiontorjunnan edistäminen kasvillisuuden avulla Luotsinmäenjuovan varrella
5. Arenan alueen maisemointi ja lisäistutukset
6. Juopien suojavyöhykkeiden leventäminen
7. Kirjurinluodon etelärannan kehittäminen ja louhospengerrysten poistaminen
8. Veneily- ja melontamahdollisuuksien parantaminen: yhteysvenereitti ja uudet melontalaiturit
9. Puutarhaneuvontapalvelun palauttaminen alueelle
10. Ympäristötaide osana kaupunkipuistoa

Osa-aluesuunnitelma, Kirjurinluoto etelä

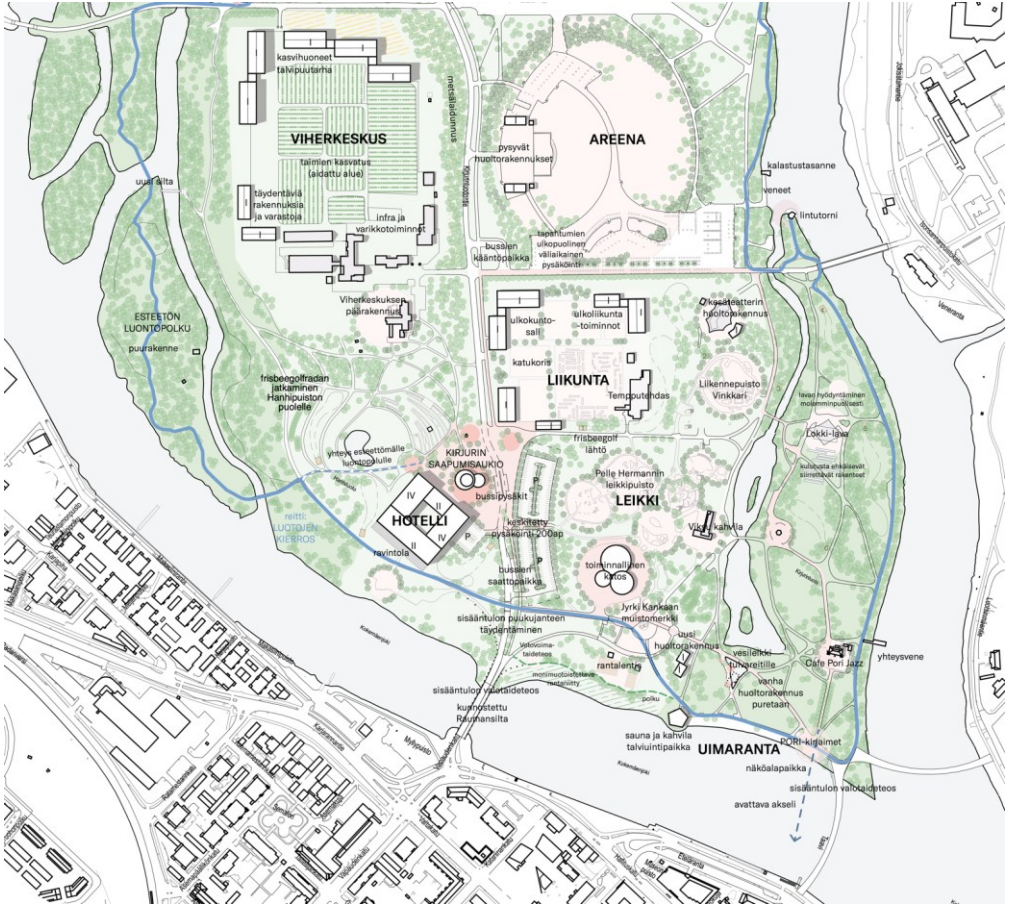

Osa-aluesuunnitelma, Kirjurinluoto pohj.

Saapuminen

- Siltojen saapumistaideteos
- Puukujanteen yhtenäistäminen Kirjurinluodontien eteläosassa
- Saapumisaukio
- Skeitattavat rakenteet
- Pysäköinnin keskittäminen
- Toiminnallinen katos osana leikkialuetta
- Hotelli ja sisätapahtumatila

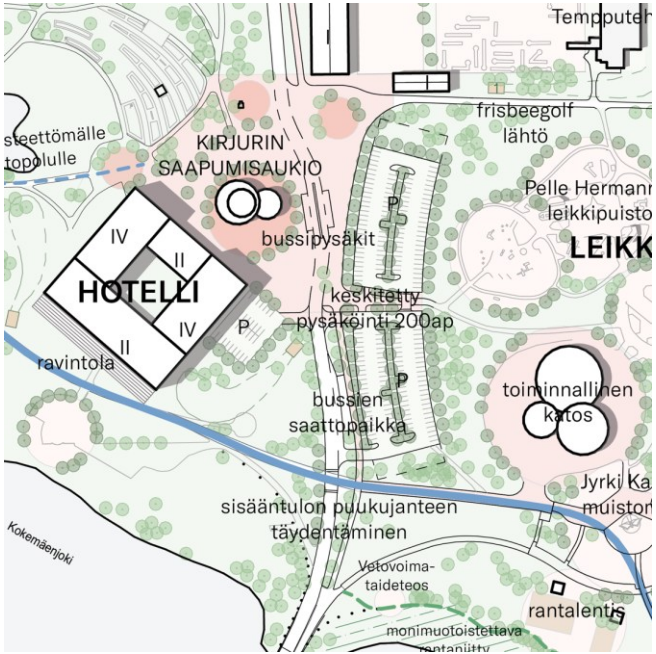

Visualisointi saapumisaukiolta

Saapumisvalotaide

Kuvat: Elina Jaara

Skeitattavat ja monikäyttöiset rakenteet

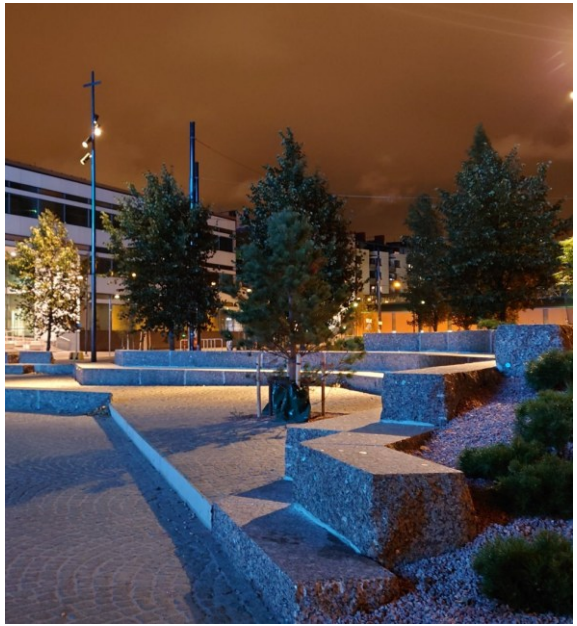

Kuva: Nomaji

Kuva: Elina Jaara

Shared space

Kuva: Esa Karvonen / WSP

Kuva: Joseph Mulcahy

Toiminnallinen katos

Kuvat: Elina Jaara

Kuva: Henna Iinsalo

Uimarannan alue

- Uusi sauna- ja kahvilarakennus sekä talviuintipaikka
- Uusittu huoltorakennus ja tulvareitin huomioiminen sen sijoituksessa
- Avattava historiallinen näkymäakseli puukujanteelta sekä rannan näköalapaikka
- Pori-kirjaimet / kiipeiltävä veistos
- Kiinteä Taavi-silta, joka on linjattu jatkumaan Kirjurinluodon reittejä mukaillen, valotaideteos osana siltaa
- Silta Pohjoisrantaan

Julkinen sauna ja kahvila

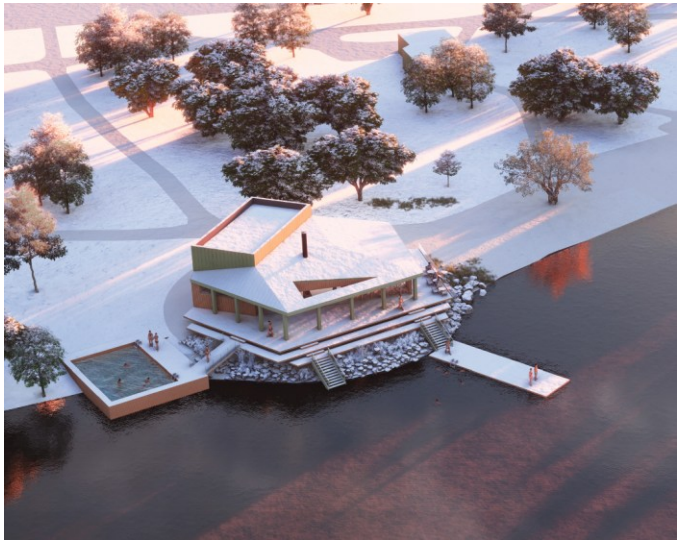

Havainnekuvat: Arkkitehtitoimisto NOAN

PORI-kirjaimet

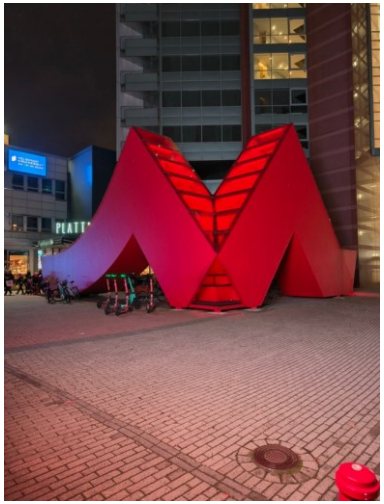

Kuvat: Elina Jaara

Kuva: Miikka Raulo

Rakennettu ranta ja näkymät

Kuva: Elina Jaara

Kuva: Henna Iinsalo

Reitistö

- Reitistöjen selkeä alkupiste uudelle saapumisaukiolle
- Esteettömyyden erikoistason reitin kehittäminen yhtenäiseksi luontoreitiksi
- Yhtenäisen rantareitin ulottaminen Kalafornian alueelle
- Reitistön priorisointi ja hierarkia erityisesti opasteissa

Esteettömyyden erikoistason reitti

Kuvat: Nomaji

Liikunta

- Liikunnallisen keskittymän kehittäminen Tempputehtaan ympärille
- Kokonaisuuden sitominen paremmin osaksi Kirjurinluotoa ja sen toimintoja
- Alueen tiivis liittyminen saapumisaukioon
- Uudet maksulliset ja/tai maksuttomat liikuntatoiminnot, kuten ulkokuntosali, katukoris, pingis, jooga ja liikuntavälinevuokraus
- Kokonaisuuden avaaminen ja rajaaminen rakennuksilla, katoksilla ja pergola-rakenteilla sopivassa suhteessa

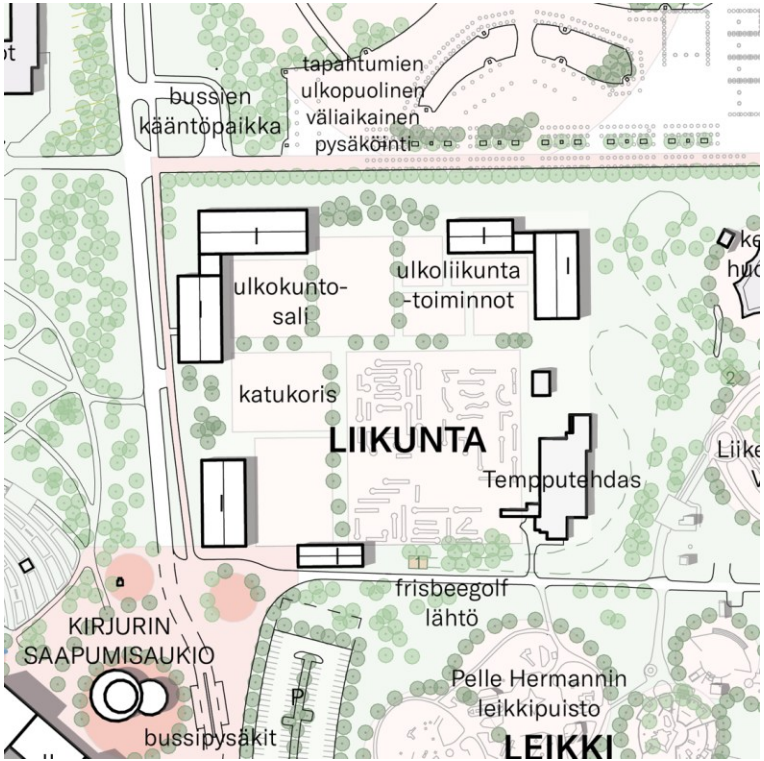

Liikunta-alue

Kuvat: Henna Iinsalo

Kuva: Elina Jaara

Tapahtuma-alueet

- Pysyvät huoltorakennukset areenan ja kesäteatterin yhteyteen
- Alueen kehittäminen suurtapahtumien toiveiden mukaan (mm. reitit, infra), Areenan yleissuunnitelman päivitys
- Suljetumpi ja selkeämpi maisematila avoimen areenan ympärille puustoa lisäämällä ja toimintaa estävien puiden poistamisella
- Lokkilavan muokkaukset ja kulutusta vähentävät, siirrettävät katsomorakenteet
- Frisbeegolf-radan mahdollinen poistaminen alueelta

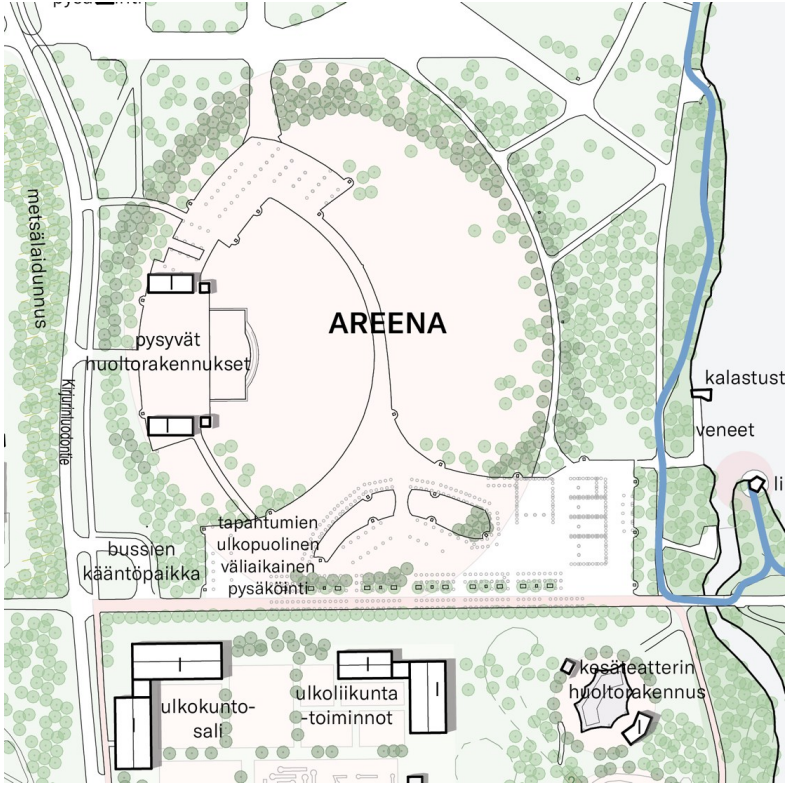

Valaistus

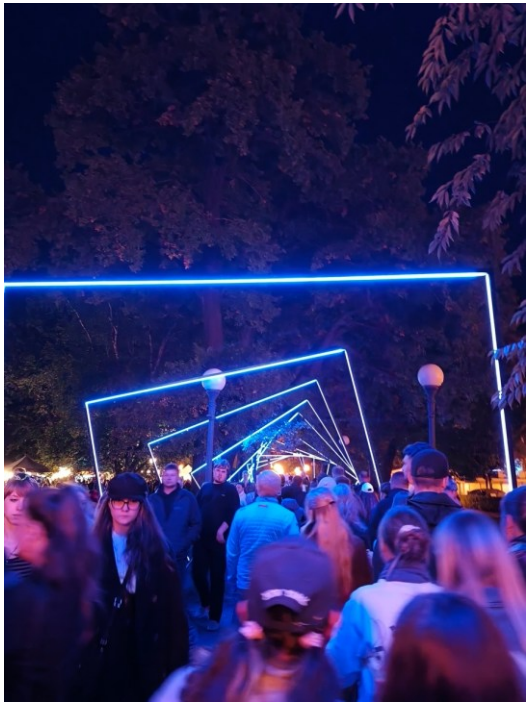

Kuvat: Elina Jaara

Viherkeskus ja opetus

- Alueen avaaminen yleisölle: ympärivuotista toimintaa ja tapahtumia, neuvontaa ja tiedon jakamista
- Yhteistyö mm. kaupungin ja yhdistysten kanssa
- Alueelle voidaan tarkastella myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
- Infran varikkoalueen säilyttäminen alueella toistaiseksi.
- Avoimiin toimintoihin, kuten talvipuutarhaan ja kasvihuoneisiin pääsy alueen ulkoreunoilta
- Tarvittavien aitojen toteuttaminen vehreinä ja alueen henkeen sopivina
- Opetusviljelytoiminta alueen pohjoispuolella
- Lajirikkaat maisemapellot ja laidunnettavat alueet viherkeskuksen ympärillä

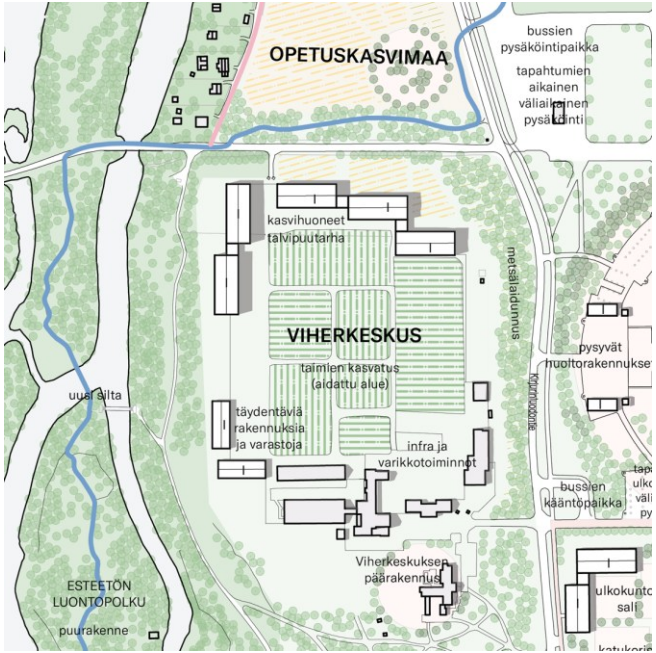

Viherkeskus

Kuvat: Caroline Moinel

Kuva: Aki Markkanen

Vehreät aidat

Kuvat: Henna Iinsalo

Kuva: Nomaji

Leiriytymisalue

- Alueen kehittäminen aikaisemmin laaditun yleissuunnitelman mukaisesti
- Mahdollisen kesäkahvilan/ravintolan sijoittaminen rantareitin varrelle palvelemaan sekä leiriytymisalueen asiakkaita että virkistysreitin käyttäjiä
- Rantareitin aktivoiminen mahdollisella julkisella uimalaiturilla

Osa-aluesuunnitelma, keskiosa

- Koirametsä, alue koirien vapaalle ulkoiluttamiselle
- Avoin tulvapelto ja suiston reunan tulvametsien ennallistaminen ja metsittäminen
- Taidereitti ja vaihtuva ympäristötaide
- VT8 risteysalueen kehittäminen ja yhteyksien parantaminen pohjoiseen ja etelään.
- Kimpajuovantien päällystäminen ja leventäminen. Rannassa kulkevan reitin säilyttäminen sorapäällysteisenä etelä-pohjoissuuntaista kevyen liikenteen yhteyttä ja koirametsää palvelemassa.

Taidepolku

Kuvat: Elina Jaara

Kuva: Henna Iinsalo

Osa-aluesuunnitelma, Kalafornia

- Kalaforniantien kehittäminen kylätie-periaatteen mukaisesti niin, että alueen puusto huomioidaan ja kevyelle liikenteelle mahdollistetaan turvallinen kulkureitti
- Golfia tukeva muu liiketoiminta
- Reitistön kehitys pohjoiseen
- Kotakahvila
- Piilokoju
- Lintutornit ja katselulaiturit
- Veneet ja yhteysveneen pysähtymispaikka
- Melonta

Kylätie

Kuvat: Annika Pousi

Kuva: Laura Poskiparta / WSP

Tulvareitit ja luontorakenteet

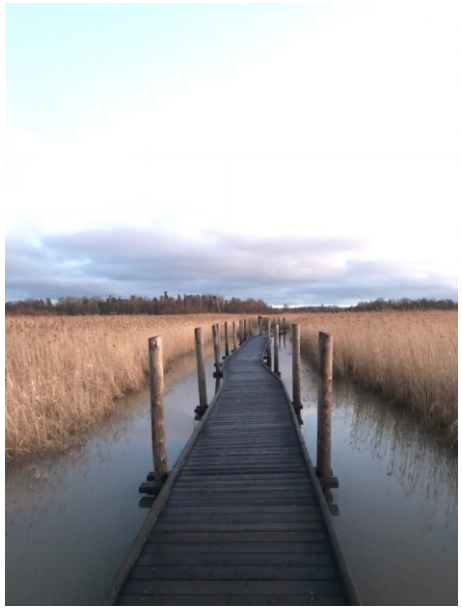

Kuvat: Nomaji

PORI

AIKATAULUTUS

Aikataulutus: sisällöt ja puitteet

Pian	Joskus	Myöhemmin
Olemassa olevien puitteiden kunnostaminen ja siisteyden ylläpitäminen ●	Frisbeegolf-radan kehittäminen areena-alueen ulkopuolelle ●	Koirametsä ●
Laituripaikkojen lisääminen, yhteysveneen pysähtymispaikat ●	Sisääntulojen korostaminen näyttävillä elementeillä ● ■	Ympäristötaide ja itse tekemisen mahdollisuudet osana aluetta ja sen reitistöä ●
Talviuintipaikka ●	Saapumisaukio ● ■	Kalafornia golfia täydentävä liiketoiminta ■
Sauna ja kahvila ■	Uimarannan huoltorakennuksen uusiminen ja muuttaminen ympärivuotiseksi ●	Hotelli ja sisätapahtumatila ■
Leiriytymisalueen kehittäminen laajemmaksi ja pysyvämmäksi ● ■	Tempputehtaan ympäristön aktivointi ja sitominen vahvemmin osaksi kokonaisuutta ● ■	Viherkeskuksen muodostaminen, täydentäminen ja siistiminen ● ■
Opasteiden uusiminen ●		

Mitä vähemmän toimenpide vaatii resursseja, sitä vaaleampi vihreän sävy

● Kaupungin investointi

■ Yksityinen investointi

Aikataulutus: tapahtumallisuus

Pian	Joskus	Myöhemmin
Tapahtumatarjonnan kehittäminen ● ■	Opetuksellisen ja kestävyysnäkökulman lisääminen osaksi tapahtumien järjestämistä ■ ●	Kesäkauden ulkopuolella järjestettävien tapahtumien puitteiden parantaminen (sisätilat) ●
Kesäkauden ulkopuolella järjestettävien tapahtumien puitteiden parantaminen (valaistus) ●	Kesäkauden ulkopuolella järjestettävien tapahtumien puitteiden parantaminen (katetut alueet) ●	Tapahtumia tukevan infran parantaminen (privat wlan, valaistus, viemäröinti, reitit pinnoitukset) ●
Areenan parannukset (portti, kasvillisuus, lava) ●	Tapahtumia tukevan infran parantaminen (privat wlan, valaistus, viemäröinti, reitit pinnoitukset) ●	Toiminnallinen katos ●
	Kesäteatterin pysyvä huoltorakennus ●	Lokkilavan muokkaukset, käyttö molemmin puolin ●

Mitä vähemmän toimenpide vaatii resursseja, sitä vaaleampi vihreän sävy

- ● Kaupungin investointi
- ■ Yksityinen investointi

Aikataulutus: liikenne ja reitit

Pian	Joskus	Myöhemmin
Joukkoliikenteen lisääminen alueelle ●	Saapumisaukion rakentaminen ●■	Silta Pohjoisrantaan ●
Reitistön jäsentely ●	Pysäköinnin keskittäminen saapumisaukion yhteyteen ●	VT8 liittymän kehittäminen
Kirjurinluodontien, Kimpajuovantien ja Kalaforniantien levennys, päällystys ja kevyen liikenteen väylän lisäys ●	Virkistysreittien ulottaminen Kalafornian alueelle ●	Kulkureitin jatkaminen yhteysveneen pysähdyspaikalle Kalafornian alueella ●
VT8 liittymän kehittäminen ●	Esteettömyyden erikoistason virkistysreitti ●	
	Kirjurinluodontien, Kimpajuovantien ja Kalaforniantien levennys, päällystys ja kevyen liikenteen väylän lisäys ●	
	Taavisillan korvaaminen pysyvällä sillalla ●	

Mitä vähemmän toimenpide vaatii resursseja, sitä vaaleampi vihreän sävy

● Kaupungin investointi

■ Yksityinen investointi

Aikataulutus: luonto ja maisema

Pian	Joskus	Myöhemmin
Olemassa olevien luonto- ja kulttuuriympäristöjen ylläpito ja tukeminen: esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden tukeminen, rakennettujen rantojen monimuotoistaminen ja alueen hoito- ja käyttösuunnitelmien laatiminen/päivittäminen ●	Puuston lisääminen: avointen tilojen osittainen rajaaminen ja metsitettävät rannan suojavyöhykkeet ●	Luontorakenteet: lintutornit ja piilokoju ●
Näkymäakselin avaaminen keskustan suuntaan ●	Luontorakenteet: näköala- ja kalastustasanteet ●	Luontorakenteet: kota ja luontoreittejä tukevat kahvila- ja melontapalvelut ■
Puuston lisääminen: sisääntuloväylä sekä pysäköinti- ja leikkialueet ●	Näkymäakselin näköalapaikkojen kehittäminen Taavisillan uusimisen yhteydessä ●	Opetusviljelytoiminnan kehittäminen ■ ●
Laidunnuksen lisääminen ●		

Mitä vähemmän toimenpide vaatii resursseja, sitä vaaleampi vihreän sävy

● Kaupungin investointi

■ Yksityinen investointi

Viistoilmakuvavisualisointi

Kaavan päivitystarpeet

Osa aluesuunnitelmassa esitetyistä ratkaisuista vaatii asemakaavan päivittämistä tai poikkeamislupia. Nämä tulee tarkastella erikseen suunnitelmien ja tavoitteiden tarkentuessa. Tällaisia ovat muun muassa:

- Leiriytymisalue
  - Alueen käyttötarkoitus olisi hyvä osoittaa vakituiseen leirintäaluetoimintaan.
  - Pysyvien mökkien ja huoltorakennusten rakentaminen vaatii rakennusoikeuden osoittamisen kaavassa
  - Suunnitelmassa ehdotettu kahvilarakennus voi olla väliaikainen kesäkahvila tai pysyvä rakennus. Pysyvä rakennus vaatii rakennusoikeuden osoittamista.
- Kesäteatteri
  - Pysyvä huoltorakennus vaatii kaavamuutoksen tai poikkeamisluvan.
- Tempputehdas
  - Alueelle sallittu 1200 k-m2 yksikerroksinen uudisrakennus. Suurempi määrä rakentamista vaatii rakennusoikeuden lisäämistä.
  - Alueelle kaavassa osoitettu pysäköintialue ei toteudu.
- Viherkeskus
  - Kaavallisen käyttötarkoituksen ja ehdotetun toiminnan yhteensopivuus ja päivitys tarvittaessa.
  - Alueen rakennusoikeus määritelty tehokkuusluvulla (e=0,1), sen riittävyys on tarkistettava. Osa rakentamisesta (kasvihuoneet, talvipuutarha) voi sijoittua myös opetusviljelyalueen yhteyteen, Hevosluodontien pohjoispuolelle, jossa rakentamista on myös mahdollistettu tehokkuusluvulla (e=0,1).
- Saapumisaukio
  - Julkisen aukiotilan sijoittuminen osin nykyiselle E-15 korttelialueelle vaatii mahdollisesti asemakaavan muutoksen, jossa nykyinen kortteli/tontti rajataan uudelleen ja siitä erotetaan osa aukioksi.

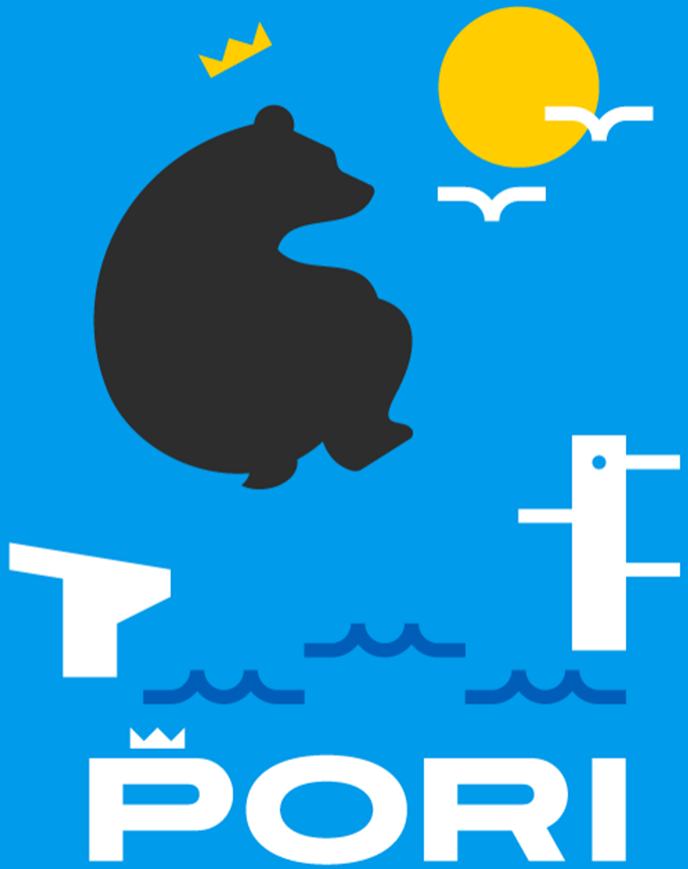

Lausunnot

Lausunnot Porin nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta: Kaikki tahot suhtautuvat myönteisesti Kirjurinluoto–Kalafornia-kehittämisohjelmaan ja tukevat sen etenemistä. Ohjelmaa pidetään kokonaisuutena hyvin perusteltuna ja tärkeänä Porin yhteisenä virkistys- ja tapahtuma-alueena, joka palvelee eri ikä- ja käyttäjäryhmiä.

1. Hyvinvointi, virkistys ja monipuolisuus

Lausunnoissa korostuu alueen merkitys kaupunkilaisten hyvinvoinnille: Alueen kehittämiseltä toivotaan monipuolisia toimintoja, jotka houkuttelevat eri sukupolvia ja mahdollistavat yhteisen kaupunkitilan käytön.

2. Esteettömyys ja saavutettavuus keskiössä

Kaikki lausunnonantajat pitävät esteettömyyden ja saavutettavuuden huomioimista välttämättömänä: Esteettömyyden katkeamaton ketju, joukkoliikenteen kehittäminen alueelle sekä erityistä huomiota vaativat kulkureittien pintamateriaalit, valaistus, levähdyspaikat, opastus sekä sillat (erityisesti Taavi-silta), jotta alue on aidosti kaikkien käytettävissä.

3. Osallistaminen ja käyttäjälähtöisyys

Lausunnoissa korostuu tarve osallistaa käyttäjäryhmiä myös jatkokehityksessä. Käyttäjien osallistaminen nähdään keinona parantaa toimivuutta ja ehkäistä esteettömyyteen liittyviä ongelmia jo suunnitteluvaiheessa.

4. Kunnossapito, turvallisuus ja käytännön toimivuus

Useissa lausunnoissa nostetaan esiin tarve riittävälle kunnossapidolle ja siisteydelle sekä riittävälle määrälle levähdyspenkkejä, turvallisille kulkureiteille ja selkeille kontrasteille tasoeroissa sekä tapahtuma-alueiden ratkaisuille, jotka mahdollistavat kaikkien osallistumisen samaan tilaan ilman eriytymistä.

Kokonaisarviona: Kehittämisohjelma on oikeansuuntaisen ja laajalti hyväksytyn kehittämisen perusta. Onnistumisen kannalta ratkaisevaa on, että esteettömyys, saavutettavuus, kunnossapito ja eri sukupolvien osallistaminen toteutuvat käytännön ratkaisuissa johdonmukaisesti ja aidosti.

Kirjurinluoto-Kalafornia kehittämisohjelman toimenpiteiden edistämisen päävastuu on elinvoima- ja ympäristötoimialan kaupunkikehitys- ja omistajaohjausyksikössä.

Yksikkö toteuttaa ohjelmaa yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen ja ulkoisten sidosryhmien kanssa.